

OJSTRICA - grad.

L

Milica Štrekljeva-Gradec: Grad Ojstrica v Savinjski dolini.
ČZN. XIV. 1918. str. 76-90.

Spredaj zvonik potem pravokotna ladja, obstoječa iz dveh svodnih polj nato šilast slavolok brez obreze. Prezbiterij obstoji iz kvadrata in 3stranskega zaključka iz 8kota. Okrog cerkeve precej visoko obzidje, verjetno tabor, četudi brez utrdbenih elementov. Portal v zvonik prišiljen s porezanim robom. Pod zvonikom prižnat obok z okroglim sklepnikom, rebra močna slonijo na geometr. konzolah. Profil enostaven z žlebom od obeh strani. Ladja je obokana z dvemi johi križnih svodov, z okroglimi sklepniki in sloneči na služnikih. Svod je organiziran po kvadratih. Na koru se vidi vrh polkrožnega vrha okna, druge konstrukcije kot so ostala. Okno sega z dvojnim vrhom tako visoko, kot se vidi na vseh stenah, da se omet izpremeni in je cerkev nedvomno povišana tako, da je verjetno ladja najstarejša, prezbiterij pa ki ima isto širino kot ladja je plod prezidave in posvečave. Na njegovem mestu je moral biti drugi manjši.

Vel. oltar precej skromen, baročno delo. V glavni vdoibini dober kip sv. Janeza Krst., kes, 112 cm. Nizek podstavek na njem stoječ svetnik. Stojja precej plesoča, močno izpognjen v S črti. Spodnja oblieka koža čez plašč čez rame, potem potegnjen spredaj navzgor in vržen čez desno, ~~x~~ roko, z levo drži na knjigi Jagnje božje. Plašč karakter. pozognotsko nabran. Dekorativno močno, sicer netektonsko izrezane gube. Karakter. motiv ušesa v kosu viseče od desne roke, prav tako privihnen rob nad levo nogo. Nabor gub je zelo bogat in lepa kombinacija. Glava je dobro delo, karakter. sve-

drasti kodri.

Prižnica dosti dekorativno baročno delo, četudi grobo.

A glavnem na 2 str. oltarja sta preprosta nišna arhit. z atiki in krilmi predrtimi z ornamentom. V atiki reljefi in sv. Jožef, na jugu sv. Anton z detetom "ezusom".

V sev. oltarju Prezmadelna, ki je iste starosti kot oltar. V juž. sv. Ožbalt, dober baročen kip 1. pol. 18. stol.

Na juž. star neposlikan napis: In dem 1675 Jahr seint disse 2 alta= r auffgericht worden der "eit Zochborst Mathies Raunockh(Ravnjak) und Lienhart Bollting(Pöltink)

si oltarji neokusno poslikani, posebno škoda velikega, ki je imel vložene vzorce v črni barvi na naravnem lesu, kakor se vidi na podstavku in par drugih mestih više gori.

Ob stranskem vhodu ob steni na konzoli stoji kip - 80 cm visok, les, polreljef, sv. Miklavž, sedeč v ornatu, ob njem pa kleči na vsaki strani po ena deklica in moli. Deklici imata lepo spletene lase. Sv. Miklavž jim z desno daje jabolka, z levo pa drži gotsko palico. Po tipu dobro delo 2 pol. 15 stol.

Ob str. vhoda stoji kamnit krstni kamen. Spodaj nizek podstavek, nato osmerokotna noga, na nji pa kipa, ki v vrhnjem delu preide v osmero kot.

Na nogi krog in okrog grbi v reljefnih ščitkih.

Na enem steber ovit z vrvjo (k katerem je bil Jezus privezan), na drugem križ, pod njim na levi steklenica, na desni trije žebliji, na ščit z venstoječim pasom na sredi 4. zvezda s 5 roglji., 5. ščit in dva vodoravna venstoječa pasova, 6. tri številke 88 = 87
7. repa (?), 8. kamnoseško znamenje

na kupi pav.

1. na ščitku "agnje božje s križem"
2. na ščitku ženkса figura do začetka nog, razstoča ven iz kamna, zavbo na glavi, roki odbiti.
3. figura s štolo, leteča proti desni, roke so odbite, pač pa se vidijo še konci maniplja visečega od desne roke
4. angelj leteč proti desni, štola prekrizana čez prsa, na oben rokah manpeljni.
5. ščit z monogramom spletenim okrog križa.
6. v ščitku rozeta, nad njo pa predmet podoben ropotuljici, ki jo imajo otroci na vel. petek.

7. Ščit na njem srce preboden s sulico, križ, klijac, klešče in nerazločen predmet, sličen zaprti marelji. V časi znotraj na dnu rozeta. Na dščitkom s križem in srcem nečitljiv napis primitivno zarisan. Na začetku, koncu in na sredi po ena rozeta. Napis ni mogoče čitati. Čamen pa je verjetno iz 2. pol 15. stol.

Stèle, XXXV, 29.7.1925, str.58 - 62.

Kip sv. Ožbalta ima sorodnika v lesenem kipu sv. Roka v podr. cerkvi v "Fritzendorfu" pri Šmohorju na Koroškem, dva kipa istega dela pa sta v celovškem diecezanskem muzeju, ta dva sta iz Št. Andraža v Labotski dol. K. Ginhart, Die Bau- und Kunstdenkmäler von Hermagor und Umgebung, v zborniku: Hermagor, Geschichte, Natur, Gegenwart, Klagenfurt 1969, str. 148, sl. 36.